

O ā faailoga o sāuaga i totonu o aiga?

E iai faailoga e ono masalomia ai le a'afia o se tagata i sāuaga i totonu o aiga. E ono:

- › foliga mai e fefe i lana pā'aga poo se tagata o loo mafuta felāta'i
- › lē toe asiasi i aiga ma uō, pe vave faamuta se talanoaga i le telefoni pe a o iai lana pā'aga
- › foliga mai o loo tu'uaunoa pe lē mafai ona pulea ana tupe ma ana meatōtino
- › talanoa mai i le fuā o lana pā'aga, itaita gofie pe fai o ia e pei o sana meatōtino
- › fai mai e faamalosi o ia e lana pā'aga e fai ni faiga faa-feusua'iga
- › amata ona atuatuvale, faanoanoa loloto, lē fia mafuta pe ua mou le faamoemoe mautinoa
- › iai ni manu'aga i le tino e pei o ono'oa, gau ponaivi, gau poo ta'eit, ae matuā lē tutusa lana faamatalaga i le mafua'aga
- › lē mana'o e tuu lana fanau e va'ai e lana pa'aga.

Fea e maua ai fesoasoani:

**Fesoasoani taimi Vave
(Leoleo poo Taavale a le Falema'i)**

Tolu 0 (000)

Afai ua i ai se tasi ua lamatia lona ola.

**Laina fesoasoani Tama'ita'i 24 itulā
(DVConnect)**

Telefoni: 1800 811 811

Fautuaga maua fua ma puipuia mo fafine o loo a'afia i sāuaga i totonu o aiga.

**'Au'aunaga Lagolago mo Fafine Fai Mai
Telefoni: 07 3846 3490**

Fautuaga mo fafine/tamaita'i e lē o le Igilisi le gagana tautala muamua e uiga i sāuaga i totonu o aiga ma feusua'iga faamalosi.

Laina fesoasoani mo Alii (DVConnect)

Telefoni: 1800 600 636

Fesoasoani malutia mo alii o loo a'afia i faafitauli i mafutaga ma aiga.

Laina So'otaga o Aiga ma Fanau

Telefoni: 13 32 64

Fautuaga maua fua ma malutia mo aiga e iai tamaiti e mana'omia fesoasoani.

Ina ia maua se faamatalaupu i lau lava gagana telefoni le **13 74 68**.

**E i ai lau aiā
tatau e te ola
saogalemū
ai i aiga**

**Faamatalaga e fesoasoani ina ia e iloa
faailoaga o sāuaga i totonu o aiga ma
aula e fesoasoani ai.**

www.qld.gov.au/domesticviolence

O le ā le sāuaga i totonu o aiga?

O sauaga i totonu o aiga, e tupu mai ina ua faaaogā e se tasi o tagata i totonu o se mafutaga lona malosi e pulea, fasi pe faamata'u ai le isi tagata. E 'ese'ese ituaiga sauaga e tupu i totonu o mafutaga aemaise i totonu o aiga (lavea ai ma aiga potopoto, ma aiga o taitoalua) po o totonu o fale.

E mafai ona afaina tamaiti mai sauaga i totonu o aiga.

E lē faatagaina sauaga i totonu o aiga, e ono avea foi ma solitulafono i totonu o Ausetalia. E lē avea le aganu'u ma mafua'aga o le faasāua i totonu o aiga.

Mea e mafai ona e faia e fesosoani ai

A e iloa se tagata o loo foliga mai o loo sāuaina i se mafutaga i totonu o se aiga, fai sau gaoioiga – masalo na o 'oe o faia se galuega. O lau fesoasoani e mafai ona maua ai se suiga.

Mea e tatau ona e faia:

- **Faalogo** i a latou faamatalaga e fai atu ma e talitonuina mea o loo ta'u atu – 'aua e te tu'ua'ia i latou.
- **Fesili** iai i le sāuaina o i latou i se nofoaga e saogalemu ma puipuia.
- **Fesoasoani** iai ia latou ia malamalama i a'afia e ono oo ia latou ma fanau ona o le sāuaga.
- **Talanoa** iai i auala e sili ona malu puipuia ai latou.
- **Ofo** iai fesoasoani e te mafaia e pei o le va'aiga o le fanau pe kuka se mea'ai.
- **Amana'ia** a latou aiā tatau e faia ai faai'uga, tusa pe lē tutusa ma ou manatu.
- **Faafeso'ota'i** 'au'aunaga mo tagata e sauaina i aiga i lou pitonu'u mo fautuaga e te fesoasoani ai. Aua nei lamatia oe po'o lē o loo sāuaina.
- **Fesili ia te 'oe lava:** "O saogalemu le tagata o loo sāuaina ona o lau galuega ua fai?"

Mea e lē tatau ona e faia:

- **Faasalavei** i se misa pe faao'olima – Faafesootai vave Leoleo i le telefoni e Tolu 0 (000).
- **Faailoa** le nofoaga poo fuafuaga a le tagata o loo sāuaina, ae maise le tagata faasaua, ana uō poo lona 'āiga.
- **Faasagatonu** sau lu'itau i le tagata o loo faia sāuaga pe a vaia tulaga e te lamatia ai.

Mea e mafai ona e faia i lou alaalaafaga

- **Malamalama** i itū'aiga sāuaga 'ese'ese i totonu o aiga ma iloa faailo o tulaga e ono lamatia ai.
- **Talanoa** i sauaga i totonu o aiga ma talanoa le mataupu faalauaitele.
- **Faasalalau ma Faailoa** tu ma aga e faaalua ai le āva i le va o tane ma tama'ita'i.
- **Faasalalau ma Faailoa** le aiā tutusa o itupā o ali'i ma tamaita'i i lou alaalaafaga, 'aulotu poo se kalapu ta'alo.
- **Faataitai** amioga tala feagai ma finau i uō, 'āiga ma isi tagata i lou alaalaafaga pe a latou le amanaia sāuaga pe tu'uaina e ua sāuaina.

E tāua tele ona sa'ilili fautuaga faapitoa pe a e manatu o loo sāuaina se tasi e te masani ai.

O le sāuaina i totonu o aiga, e ono matuiā lona i'uga pei o le maliu poo ni manu'aga tugā.